

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 14Co/59/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8112239646
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 11. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Milan Majerník
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2016:8112239646.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Milana Majerníka a členov senátu JUDr. Romana Tótha a JUDr. Mareka Košča v právnej veci žalobcu: P. Z. K., nar. XX.X.XXXX, bytom N. Š. - E., F. XXX/X, zastúpeného JUDr. Alojzom Naništom, advokátom so sídlom Prešov, Sládkovičova 8, proti žalovanej: Slovenská republika - Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné nám. 13, Bratislava, IČO: 00 166 073, o náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím, o odvolaní žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Prešov z 8.3.2013 č.k. 10C/397/2012-36, takto

rozhodol:

Potvrdzuje rozsudok súdu prvej inštancie.

Žalobcovi proti žalovanej priznáva návrh na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Prešov (ďalej len „súd prvej inštancie“) napadnutým rozsudkom uložil žalovanej (odporcovi) povinnosť zaplatiť žalobcovi (navrhovateľovi) 1.565,36 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 8,75 % ročne za sumy 1.565,36 eur za obdobie od 18.11.2012 do zaplatenia a nahradiť mu trovy konania vo výške 20 eur a na účet jeho právneho zástupcu trovy právneho zastúpenia vo výške 379,42 eur, všetko v lehote do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

2. V dôvodoch rozhodnutia uviedol, že :

2.1 Žalobca v konaní uplatňuje proti štátu nárok na náhradu škody vo výške 1565,36 eur spôsobenej mu nezákonným rozhodnutím, dôvodiac, že bol trestne stíhaný pre trestný čin nevyplatenia mzdy a odstupného, pričom táto vec bola prejednaná na tunajšom súde pod sp. zn. XT/XX/XXXX. Konanie skončilo oslobodzujúcim rozsudkom, pričom v priebehu trestného konania boli náklady spojené s jeho obhajobou vo výške 1.565,36 eur.

2.2 Z vykonaného dokazovania mal za preukázané, že na základe vydaného uznesenia o začatí trestného stíhania bol žalobca trestne stíhaný pre trestný čin nevyplatenia mzdy a odstupného podľa § 248a ods. 1, 3 Trestného zákona účinného do 31.12.2005. Následne na základe obžaloby Okresného prokurátora v Prešove zo dňa 18.7.2003 bolo vedené trestné konanie pod sp. zn. XT/XX/XXXX pred Okresným súdom Prešov. Tento rozsudkom zo dňa 24.3.2011 oslobodil navrhovateľa spod obžaloby prokurátora okresnej prokuratúry z dôvodu, že tento skutok nie je trestným činom. Tento rozsudok nadobudol právoplatnosť po tom, čo Krajský súd v Prešove zbral na vedomie späťvzatie odvolania okresného prokurátora krajským prokurátorom. V priebehu konania si žalobca zvolil obhajcu, pričom na trovách právneho zastúpenia zaplatil sumu 1.565,36 eur. Túto sumu žiadal od žalovanej (odporcu) ako náhradu škody, a to žiadosťou o predbežné prerokovanie nároku zo dňa 15.05.2012, pričom odporca vyhodnotil jeho žiadosť ako nedôvodnú, čo mu oznámil podaním zo 07.11.2012.

2.3 Pre právne posúdenie zisteného skutkového stavu súd prvého stupňa poukázal na ust. § 27 zák. č. 58/1969 Zb. (účinného v čase vydania uznesenia o začatí trestného stíhania, resp. podania žaloby Okresnej prokuratúry Prešov) i ust. § 27 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. účinného od 1.7.2004, ktorý zrušil dovtedy platný zákon č. 58/1969 Zb.. Uzavrel, že v danom prípade je nutné na uplatnený nárok aplikovať zák. č. 58/1969 Zb., pretože rozhodnutia, ktoré spôsobili vznik škody u žalobcu, boli vydané počas účinnosti tohto zákona. Po citácii ust. § 1 ods. 1, 2, § 3, § 10 zák. č. 58/1969 Zb. súd prvého stupňa konštatoval, že predpokladom vzniku zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím, je existencia nezákonného rozhodnutia, t. j. rozhodnutia, ktoré je v rozpore s objektívnym právom, ďalej existencia škody ako majetkovej ujmy vyjadriteľnej v peniazoch a príčinná súvislosť medzi škodou a nezákonným rozhodnutím. Zodpovednosť štátu je podmienená využitím riadnych opravných prostriedkov smerujúcich proti nezákonnému rozhodnutiu a vznik tejto zodpovednosti predpokladá aj to, že nezákonné rozhodnutie sa zrušilo, teda zbavilo platnosti. V zmysle ustálenej súdnej praxe štát zodpovedá aj za škodu spôsobenú začatím, či vedením trestného stíhania, ktoré sa neskončilo právoplatným odsudzujúcim rozhodnutím trestného súdu. Rozhodovanie súdov sa ustálilo na názore, že ten, proti komu bolo trestné stíhanie zastavené, alebo ten, kto bol oslobodený spod obžaloby, má zásadne právo na náhradu škody spôsobenej uznesením o vznesenie obvinenia. Predmetný zákon zakladá objektívnu zodpovednosť štátu, bez ohľadu na zavinenie, ktorej sa nemôže zbaviť. Nie je teda nutné posudzovať správnosť rozhodnutia orgánu štátu z hľadiska, či pri rozhodovaní porušil právnu povinnosť a škodu zaviniť, rozhodujúcim kritériom zákonnosti konania vedeného orgánom verejnej moci je výsledok tohto konania. V konaní bolo nepochybne preukázané, že navrhovateľ bol oslobodený spod obžaloby a táto skutočnosť je rozhodujúca pre posúdenie nároku na náhradu škody. Skutočnosť, že nedošlo k zrušeniu rozhodnutia, ktorým sa začína trestné stíhanie na tomto závere nič nemení. Judikatúra dospela k záveru, že ide o špecifický prípad zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú začatím a vedením trestného stíhania, aj keď zákon výslovne neupravuje nárok na náhradu škody v prípade oslobodenia obžalovaného spod obžaloby. V danom prípade sa vychádza z analogického výkladu úpravy najbližšej, a to z úpravy zodpovednosti za škodu spôsobenej nezákonným rozhodnutím. Žalobca bol oslobodený spod obžaloby a na zaplatených trovách obhajoby mu vznikla škoda na majetku vo výške 1.565,36 eur. Je nepochybne zrejmá príčinná súvislosť medzi nezákonným rozhodnutím, resp. oslobodením spod obžaloby a vyplatenými trovami obhajoby, čím boli podľa názoru súdu splnené všetky podmienky pre priznanie náhrady škody na zaplatených nákladoch obhajoby. Všetky úkony obhajoby možno považovať za účelné a podmienené úkonmi orgánov činných v trestnom konaní, bez ktorých by tieto trovy neboli vznikli. Predmetné úkony boli vyúčtované a ich výška je v súlade s vyhláškou o odmenách a náhradách advokátov, účinnou v čase vyúčtovania a vzniku týchto trov. Žalobca v priebehu trestného konania využil všetky riadne opravné prostriedky voči vydaným rozhodnutiam, podal i sťažnosť proti uzneseniu o začatí trestného stíhania, ktorá bola následne zamietnutá ako nedôvodná. Súd prvého stupňa preto dospel k záveru, že návrh je dôvodný a boli preukázané všetky podmienky pre vznik nároku na náhradu škody v zmysle citovaného zákona. Zodpovednou osobou za škodu spôsobenú rozhodnutím orgánom štátu je Slovenská republika, v mene ktorej vystupuje príslušný ústredný orgán, teda Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, pričom nárok bol uplatnený dôvodne čo do jeho rozsahu, preto súd návrhu vyhovel v celom rozsahu.

2.4 Súd prvého stupňa zároveň priznal žalobcovi taktiež právo na zaplatenie úrokov z omeškania zo sumy 1.565,36 eur vo výške 8,75 % od 18.11.2012 do zaplatenia. Žalovaná sa dostala do omeškania s plnením svojho peňažného záväzku dňom nasledujúcim po doručení odpovede na žiadosť o predbežné prejednanie nároku, pričom výška úroku z omeškania je v súlade s nariadením vlády SR č. 87/95 Z. z., podľa ktorého je úrok z omeškania o 8 %-tuálnych bodov vyšší ako základná sadzba Európskej centrálnej banky platnej k 1. dňu omeškania. Nakoľko ku dňu 18.11.2012 táto predstavovala 0,75 %, súd priznal navrhovateľovi právo na zaplatenie úroku z omeškania vo výške 8,75 % ročne za obdobie od 18.11.2012.

2.5 Výrok o trovách konania odôvodnil súd prvého stupňa aplikáciou § 142 ods. 1 O.s.p. (účinného do 30.6.2016), keď súd priznal úspešnému žalobcovi právo na náhradu trov konania vo výške 20,- eur na zaplatenom súdnom poplatku a na náhradu trov konania vo forme trov právneho zastúpenia za štyri úkony právnej pomoci vo výške celkom 379,42 eur.

3. Proti tomuto rozsudku včas podala odvolanie žalovaná. Nesúhlasí s rozsudkom súdu prvej inštancie. Poukazuje na to, že v konaní o náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím môže byť úspešný

len ten žalobca, ktorý preukáže, že bola splnená podmienka vydania nezákonného rozhodnutia i že mu vznikla v tejto súvislosti škoda a že táto škoda by nebola vznikla, keby v príslušnom konaní k vydaniu nezákonného rozhodnutia nedošlo. Ak nie je daná príčinná súvislosť, nevzniká zodpovednosť za škodu, pričom nestačí iba pravdepodobnosť príčinnej súvislosti, ale vždy sa vyžaduje dôkaz o jej existencii. Z dôvodov rozhodnutia súdu prvého stupňa nevyplýva, ktoré konkrétne rozhodnutie vydané v trestnom konaní na Okresnom súde Prešov pod sp.zn. XT/XX/XXXX považuje súd za nezákonné. Nie je zrejmé, či nezákonným rozhodnutím je uznesenie o začatí trestného stíhania, uznesenie o vznesení obvinenia, či prípadne za nezákonné súd považuje podanie obžaloby, či iné rozhodnutie alebo postup orgánov verejnej moci v označenom trestnom konaní. Právo na náhradu škody spôsobenej v dôsledku trestného stíhania, ktoré skončilo oslobodením dotyčnej osoby spod obžaloby, zastavením trestného stíhania, prípadne postúpením veci na prejednanie inému orgánu, nie je právom vyplývajúcim priamo z ustanovení zák. č. 58/1969 Zb. (resp. zák. č. 514/2003 Z.z.), pretože v uvedených prípadoch nedochádza k zrušeniu právoplatných rozhodnutí vydaných v trestnom konaní (ako to v dôvodoch rozhodnutia uviedol prvostupňový súd), čím nie je splnená podmienka nezákonnosti rozhodnutia v zmysle § 4 zák. č. 58/1969 Zb. Súd sa v dôvodoch rozhodnutia odvolával „na ustálenú súdnu prax“, podľa ktorej štát zodpovedá aj za škodu spôsobenú začatím či vedením trestného stíhania, ktoré sa neskončilo právoplatným odsudzujúcim rozhodnutím. V zmysle čl. 144 ods. 1 Ústavy SR „Všeobecná súdna prax“ nie je a nemôže byť primárnym zdrojom práva pre rozhodovanie súdu v konaní. Ak chce súd konajúci vo veci túto súdnu prax aplikovať podporne, je túto aplikáciu nutné podrobiť komparácii právneho a skutkového stavu prejednávaneho prípadu a konkrétnych rozhodnutí súdov v obdobných veciach. Len z tejto komparácie je potom možné vysloviť záver, či sú v prejednávanej veci dané rovnaké podmienky, za akých bolo v obdobných veciach už rozhodnuté a či je možné na prejednaný prípad tieto rozhodnutia a závery v nich vyslovené uplatniť. Dôvody prvostupňového rozsudku neobsahujú žiadne konkrétne súdne rozhodnutie, o ktoré by súd svoj právny záver o oprávnenosti nároku žalobcu opieral, resp. z ktorého pri posudzovaní vychádzal. Žalovanej je pritom známe aj rozhodnutie NS SR sp. zn. 4MCdo/15/2009, podľa ktorého pri posudzovaní nároku na náhradu škody spôsobenej rozhodnutím o začatí trestného stíhania a vznesení obvinenia, zastavenie trestného stíhania, ak k takémuto rozhodnutiu došlo, pretože sa nenaplnil predpoklad o spáchaní trestného činu obvineným, má rovnaké dôsledky ako zrušenie uznesenia o začatí trestného stíhania a vznesení obvinenia pre nezákonnosť. Uvedené rozhodnutie zároveň konštatuje, že ten, proti ktorému bolo trestné stíhanie zastavené alebo ten, kto bolo spod obžaloby oslobodený, má pri splnení ďalších zákonných predpokladov podľa ust. § 1 - § 4 zák. č. 58/1969 Zb. zásadne právo na náhradu škody spôsobenej uznesením o vznesení obvinenia. Uvedené právo nemá ten, kto si obvinenie zavinil sám a ten, kto bol spod obžaloby oslobodený alebo bolo proti nemu trestné stíhanie zastavené len preto, že nie je za spáchaný trestný čin zodpovedný alebo že mu bola udelená milosť, alebo že trestný čin bol amnestovaný. Žalovaná už vo vyjadrení k podanému odvolaniu poukázala na závery súdnej praxe založené na tom, že za nezákonné rozhodnutie, z ktorého je možné uplatniť si náhradu škody ním spôsobenej, je možné na účely zák. č. 58/1969 Zb. považovať aj uznesenie o vznesení obvinenia, avšak len v prípadoch, kedy dôjde k zastaveniu trestného stíhania (oslobodenia spod obžaloby) z dôvodu, že sa nenaplnil predpoklad o spáchaní trestného činu obvineným (teda, že sa skutok nestal, resp. že ho nespáchal obvinený). Do pozornosti súdu dala žalovaná aj rozhodnutia Ústavného súdu ČR, podľa ktorých v každej trestnej veci je na mieste v každej fáze trestného konania starostlivo a pozorne zvažovať, ako sa ten ktorý prípad vo svojej aktuálnej, najmä však v dôkaznej situácii vyvíja, pozorne sledovať aktuálny stav vykonávaných dôkazov a s tým spojené hodnotenie situácie reflektovať v ďalšom procesnom postupe. Podľa názoru žalovanej nie je možné každé trestné stíhanie, ktoré neskončí právoplatným odsudzujúcim rozsudkom, paušálne považovať za nezákonné, ale vždy je treba prihliadať na konkrétne okolnosti prípadu a na dôvody, pre ktoré trestné stíhanie skončilo inak ako vydaním právoplatného odsudzujúceho rozsudku. Vznesenie obvinenia a postup orgánov činných v trestnom konaní v prípravnom konaní nie je rozhodnutím o vine obvineného, táto sa práve až v priebehu trestného konania dokazuje, resp. preveruje. V predmetnej veci je však relevantným to, že žalobca bol spod podanej obžaloby oslobodený na základe zmeny právnej úpravy a použitia novšieho ustanovenia právneho predpisu, ktoré bolo pre žalobcu v postavení obžalovaného priaznivejšie. Obžaloba prokurátora zo dňa 18.7.2003 bola podaná pre skutok právne kvalifikovaný ako trestný čin nevyplatenia mzdy a odstupného podľa § 248a ods. 1, 3 zák. č. 140/1961 Zb. účinného do 31.12.2005. V dvoch nasledujúcich rozhodnutia vydaných súdom prvého stupňa takto bol obžalovaný aj uznaný vinným z trestného činu. Po zrušení týchto rozhodnutí odvolacím súdom následne už rozsudkom z 24.3.2011 č.k. XT/XX/XX-XXX súd oslobodil žalobcu spod podanej obžaloby v celom rozsahu, pretože v novom Trestnom zákone (§ 214 ods. 1, 2 zák. č. 300/2005 Z.z. účinného od 1.1.2006) boli ustanovenia pre obžalovaného priaznivejšie. Takýto stav vyplývajúci z týchto rozhodnutí v trestnom

konaní nezakladá záver o tom, že v čase začatia trestného stíhania a vznesenia obvinenia neboli splnené podmienky pre vydanie uznesenia o vznesení obvinenia z dôvodu závažného podozrenia zo spáchania trestného činu podľa predpisov platných a účinných v čase vznesenia obvinenia. K zastaveniu trestného stíhania a oslobodeniu spod obžaloby nedošlo z dôvodu, že sa nenaplnil predpoklad o spáchaní trestného činu obvineným (teda, že sa skutok nestal, resp. že ho nespáchal obvinený), ale v dôsledku zmeny právnej úpravy a použitia novšieho ustanovenia právneho predpisu, ktoré bolo pre žalobcu v postavení obžalovaného priaznivejšie a nie je preto dôvod posudzovať trestné stíhanie žalobcu ako nezákonné. S takouto obranou sa súd prvého stupňa v dôvodoch svojho rozhodnutia nevyporiadal. Právne posúdenie vecí súdom prvého stupňa preto žalovaná považuje za nesprávne, vychádzajúce len zo zovšeobecňujúcich záverov, postrádajúce možnosť preskúmania rozsudku vo vzťahu ku konkrétnym skutkovým zisteniam vyplývajúcim z vykonaného dokazovania. Za takéhoto stavu je aj rozhodnutie súdu prvého stupňa nepreskúmateľné. Žalovaná namieta aj to, že nie je možné z dôvodov rozhodnutia ustáliť ani príčinnú súvislosť medzi konkrétnym rozhodnutím a vznikom ujmy na majetku, ktorú žalobca deklaruje. Súd sa nevyporiadal s námietkou žalovanej, že v prípade žalobcu nie je medzi vedením trestného stíhania a povinnosťou žalobcu uhradiť zvolenému obhajcovi trovy obhajoby daná priama príčinná súvislosť, pretože v konaní nešlo o nutnú obhajobu, ktorá by zakladala povinnosť žalobcu zvoliť si pre svoje zastupovanie obhajcu. Bez takto preukázanej priamej príčinnej súvislosti medzi nezákonným rozhodnutím a uplatnenou škodou nie je možné konštatovať vznik nároku na jej náhradu. Žalovaná preto navrhuje odvolaciemu súdu, aby rozsudok súdu prvej inštancie zmenil a žalobu v celom rozsahu zamietol, alternatívne rozsudok súdu prvého stupňa zrušil a vrátil mu vec na ďalšie konanie.

4. Žalobca vo vyjadrení k podanému odvolaniu poukázal na to, že ak má byť štát skutočne považovaný za materiálny právny štát (čl. 1 ods. 1 Ústavy SR), musí niesť objektívnu zodpovednosť za konanie svojich orgánov, ktorým priamo zasiahli do základných práv jednotlivca. Nemožno totiž prehliadnúť, že štát nemá slobodnú vôľu, ale je povinný striktno dodržiavať právo v jeho ideálnej interpretácii. Rozhodujúcim kritériom zákonnosti konania orgánov verejnej moci je výsledok konania a nie to, či orgán verejnej moci pri rozhodovaní porušil právnu povinnosť a škodu zaviniť. Toto žalobca dáva do pozornosti predovšetkým s výhradami žalovanej, že súd prvého stupňa nekonkretizoval vo svojom rozsudku, ktoré rozhodnutie vydané v konaní pod sp. zn. XT/XX/XXXX má byť nezákonné. S odkazom aj na rozhodnutie NS SR z 18. 8. 2010 sp. zn. 4MCdo/15/2009 zdôrazňuje, že nie je rozhodné, ako orgány činné v trestnom konaní vyhodnotili pôvodné podozrenie, ale to, či sa ich podozrenie v trestnom konaní potvrdilo. Rozhodujúcim meradlom opodstatnenosti (zákonnosti) začatia trestného stíhania je neskorší výsledok trestného konania. Za účinnosti zák. č. 58/1969 Zb. súdy argumentovali, že právo na náhradu škody spôsobenej uznesením o vznesení obvinenia možno spravidla uplatniť v prípadoch, keď toto rozhodnutie nebolo zrušené, ale trestné stíhanie obvinenej osoby bolo zastavené, alebo táto osoba bola spod obžaloby oslobodená. Zmyslu právnej úpravy zodpovednosti štátu za škodu zodpovedá, aby každá majetková ujma spôsobená nesprávnym či nezákonným zásahom bola odčinená. Systematickým a logickým (extenzívnym) výkladom sa dospelo k záveru, že rovnaký význam (dôsledky) ako zrušenie právoplatného uznesenia o vznesení obvinenia pre nezákonnosť má aj zastavenie trestného stíhania a oslobodenie spod obžaloby. Pri takomto výsledku trestného stíhania je potrebné potom vychádzať z toho, že občan čin nespáchal a že teda nemalo byť proti nemu vznesené obvinenie. Neposudzuje sa pritom správnosť postupu orgánov činných v trestnom konaní pri začatí trestného stíhania, ale rozhodujúci je výsledok trestného stíhania. Odkázal v tomto smere aj na závery vyplývajúce z rozsudku NS ČR z 23.2.1990 sp. zn. 1Cz/6/90. Podľa názoru žalobcu neuvedenie konkrétneho rozhodnutia orgánu činného v trestnom konaní v dôvodoch rozhodnutia nemôže byť tou skutočnosťou, ktorá by zakladala vadu nepreskúmateľnosti rozhodnutia pre nedostatok dôvodov. Za nedôvodnú označuje aj námietku žalovanej, že sa súd prvého stupňa nezaoberal okolnosťami vznesenia obvinenia voči žalobcovi, ani dôvodom zastavenia trestného stíhania. Poukazuje na to, že už v čase po novelizácii Trestného zákona (účinného do 31.12.2005) a ust. § 248a (trestný čin nevyplatenia mzdy a odstupného) súdy zohľadňovali skutočnosť, či právnická osoba, resp. fyzická osoba v deň splatnosti vždy mala finančné prostriedky na výplatu, ktoré nevyhnutne nepotrebovala na zabezpečenie činnosti právnickej osoby alebo zamestnávateľa, ktorý bol fyzickou osobou. Táto súdna prax potom bola inkorporovaná do následnej právnej úpravy § 214 Tr. zák. účinného od 1.1.2006. Uvedené však nie je podstatným pre tento druh konania, t.j. aby súd mal za povinnosť zisťovať, z akých dôvodov bolo obvinenie vznesené, resp. prečo súd oslobodil žalobcu spod obžaloby. Nesúhlasí ani so žalovanou, že nie je splnená podmienka príčinnej súvislosti medzi konkrétnym rozhodnutím a vznikom škody spočívajúca vo vynaložení trov obhajoby, a to z dôvodu, že v trestnom konaní nešlo o prípad povinnej obhajoby. Právo obvineného na obhajobu, ako súčasť práva na spravodlivé konanie, je potrebné považovať za súčasť procesných

práv obvineného nielen podľa čl. 50 ods. 3 Ústavy SR, ale aj podľa čl. 6 ods. 3 písm. c) Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Je povinnosťou všeobecných súdov umožniť obvinenému uplatnenie práva na obhajobu tak, aby sa zachoval jeho reálny obsah a zmysel. Inak by totiž toto právo nebolo možné považovať za reálne, ale iba za teoretické, resp. iluzórne. V posudzovanej veci aj pri aplikácii § 20 zák. č. 58/1969 Zb. i ust. § 442 ods. 1 Obč. zák. boli trovy spojené s obhajobou žalobcu skutočnou škodou. Rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza zo správne zisteného skutkového stavu. Vec bola správne aj právne posúdená. Rozhodnutie súdu prvého stupňa je preskúmateľné, spĺňa náležitosti vyplývajúce z ust. § 157 ods. 2 O.s.p., a preto uplatnené odvolacie dôvody podľa žalovaného nie sú dané. Žalobca preto navrhol rozsudok súdu prvej inštancie potvrdiť a uplatnil si aj nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

5. Krajský súd v Prešove ako súd odvolací rozhodol o odvolaní žalovanej rozsudkom č.k. 14Co/53/2013-71 zo dňa 23.1.2014 tak, že zmenil rozsudok súdu prvej inštancie a žalobu zamietol. Mal za to, že:

5.1 Žalobca svoj nárok na náhradu škody vyvodzoval z uznesenia o vznesení obvinenia zo dňa 6.5.2003, ktoré neúspešne napadol sťažnosťou (zamietnutá sťažnosť rozhodnutím prokurátora z 23.5.2003). Toto uznesenie žalobca považuje za nezákonné, pretože trestné stíhanie skončilo oslobodením spod obžaloby. V rámci odvolacieho konania, vzhľadom aj na uplatnené odvolacie dôvody, bolo potrebné vyriešiť zásadnú právnu otázku spočívajúcu v tom, či v prípade, ak bol žalobca v trestnom konaní spod obžaloby oslobodený, má podľa ust. § 1 a § 4 zák. č. 58/1969 Zb. právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím o vznesení obvinenia a či do nároku na náhradu škody možno pojať aj trovy obhajoby v prípade, ak si v trestnom konaní obhajcu zvolil obvinený sám.

5.2 Nepochybným je záver súdu v trestnom konaní vyplývajúci z jeho rozsudku zo dňa 24.3.2011 XT/XX/XX-XXX, ktorým žalobcu spod obžaloby oslobodil z dôvodu podľa § 226 písm. b) zák. č. 141/1961 Zb. v znení neskorších predpisov (Tr. poriadok účinný do 31.12.2005) z dôvodu, že skutok, pre ktorý bol obžalovaný podľa obžaloby stíhaný, nie je trestným činom. Dôvody rozhodnutia poukazujú okrem iného aj na to, že pre obžalovaného sú priaznivejšie ustanovenia nového Trestného zákona účinného od 1.1.2006, pretože tento pri trestnom čine podľa § 214 ods. 1, 2 Tr. zák. oproti ust. § 248a ods. 1, 3 Tr. zák. účinného do 31.12.2005 na prospech obžalovaného požaduje aj skúmanie potreby peňažných prostriedkov na zabezpečenie fungovania podnikateľského subjektu. Obžalovaný proti rozsudku odvolanie nepodal, čím nemohlo byť vo veci ani teoreticky privodené pre neho priaznivejšie rozhodnutie akým by mohlo byť rozhodnutie podľa § 226 písm. a/ Tr. por..

5.3 Samotná skutočnosť o oslobodení žalobcu spod obžaloby v trestnom konaní by bez ďalšieho zakladala teda dôvod založený na tom, že došlo tak k zrušeniu uznesenia o začatí trestného konania a vznesení obvinenia pre nezákonnosť.

5.4 Pri výklade a aplikácii právnych predpisov však nemožno opomíňať i účel a zmysel, ktorý nie je možné hľadať v slovách a vetách toho ktorého predpisu, v ktorom sú vždy prítomné i princípy uznávané demokratickými právnymi štátmi. Povinnosťou súdu nachádzať právo neznamená len vyhľadávať priame a výslovné pokyny v zákonomom texte, ale tiež zisťovať a formulovať čo je konkrétnym právom tam, kde ide o interpretáciu abstraktných noriem a ústavných zásad. V zmysle týchto zásad nie je dôvodným priznať právo na náhradu škody v prípadoch, v ktorých došlo ku spáchaniu trestného činu a skutočnosť, že páchatel nebol za jeho spáchanie odsúdený, závisela na objektívnych zákonom stanovených podmienkach. Priznanie práva na náhradu škody spôsobenej trestným stíhaním v prípade, keď sa trestne stíhaná osoba podľa záverov urobených v trestnom konaní v skutočnosti dopustila protiprávneho konania zodpovedajúceho vtedy aplikovateľnej skutkovej podstate trestného činu (uvedeného v predchádzajúcom Trestnom zákone), by pritom bolo v príkrom rozpore so zásadou ex iniuria ius non oritur (z bezprávia právo vzniká nemôže).

5.5 Zo systematického a logického výkladu § 4 ods. 1 zák. č. 58/1969 Zb. a tiež jeho porovnaním s ust. § 5, § 6 cit. zák. treba vyvodiť, že zastavenie trestného stíhania a oslobodenie spod obžaloby majú v zmysle ust. § 4 cit. zák. rovnaké dôsledky ako zrušenie uznesenia o vznesení obvinenia pre nezákonnosť, ak k nim došlo z určitých dôvodov, a to v podstate preto, že predpoklad o spáchaní trestného činu vyslovený v uznesení o vznesení obvinenia nebol potvrdený. Dôvody, pri ktorých zastavenie trestného stíhania a oslobodenie spod obžaloby z hľadiska zodpovednosti štátu za škodu

nemajú rovnaký význam ako zrušenie uznesenia o vznesení obvinenia, vyplývajú z ust. § 5 ods. 2 a § 6 ods. 3 označeného zákona, ktoré (najmä z hľadiska systematického výkladu) treba použiť analogicky, lebo koncepcia a zmysel všetkých ustanovení zákona by mali byť rovnaké. Z uvedeného vyplýva záver, že ten, proti ktorému bolo trestné stíhanie zastavené alebo ten, kto bol spod obžaloby oslobodený, má pri splnení ďalších zákonných predpokladov podľa § 1 - § 4 zák. č. 58/1969 Zb. zásadne právo na náhradu škody spôsobenú uznesením o vznesení obvinenia. Uvedené právo však nemá ten, kto bol spod obžaloby oslobodený len preto, že vzhľadom na priaznivejšie právnu úpravu, ktorá medzičasom ohľadom trestnej zodpovednosti nastala, nie je pre trestný čin zodpovedný, pretože tento skutok, ktorý predchádzajúca právna úprava kvalifikovala ako trestný čin, už teraz trestným činom nie je. V tejto súvislosti treba vychádzať z rozhodnutia súdu v trestnom konaní, ktorý nekvalifikoval dôvod oslobodenia spod obžaloby tak, že by sa žalobca nebol takéhoto trestného konania dopustil, ale tým, že tento skutok, ktorý žalobca spáchal, nie je trestným činom.

5.6 Základ nároku na náhradu škody za takéhoto stavu, vychádzajúc aj z výsledkov trestného konania, nie je preto daný. Z týchto dôvodov v zmysle ust. § 220 O.s.p. odvolací súd dospel k záveru o potrebe zmenenia rozhodnutia súdu prvého stupňa a zamietnutia žaloby.

6. Proti rozsudku odvolacieho súdu podal dňa 24.3.2014 žalobca dovolanie, ktorým žiadal, aby Najvyšší súd SR ako súd dovolací podľa § 243b ods. 2 O.s.p. zrušil rozsudok Krajského súdu v Prešove zo dňa 23.1.2014 č.k. 14Co/53/2013-71 a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Zároveň si uplatnil náhradu trov dovolacieho konania.

7. Najvyšší súd SR ako súd dovolací rozhodol o dovolaní žalobcu uznesením č.k. 1Cdo 162/2014-92 zo dňa 30.6.2016, ktorým zrušil rozsudok Krajského súdu v Prešove z 23.1.2014 sp. zn. 14Co/53/2013-71 a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Podľa dovolacieho súdu interpretácia a aplikácia ustanovení zákona č. 58/1969 Zb. aj s ohľadom na ustálenú judikatúru v tejto oblasti tak, ako to odôvodnil odvolací súd vo svojom rozsudku, zásadne popiera účel a význam aplikovanej právnej normy, je zjavne jednostranná a v rozpore s princípmi spravodlivosti. Po citácii § 5 ods. 2 písm. b/ zákona č. 58/1969 Zb., § 226 písm. b/ zákona č. 141/1961 Zb., § 135 ods. 1 tretia veta O.s.p. konštatoval, že z predmetných ustanovení vyplýva, že právo na náhradu škody nemá ten, kto bol oslobodený spod obžaloby v dôsledku toho, že nebol trestne zodpovedný. Medzi okolnosti, ktoré vylučujú trestnú zodpovednosť patrí jednak vek a jednak nepričetnosť. Zmena zákona spôsobuje zánik trestnosti činu, nie však zánik trestnej zodpovednosti. Žalobca bol oslobodený spod obžaloby v dôsledku toho, že skutok nebol trestným činom. Tento dôvod sa uplatní vtedy, ak sa skutkový dej uvedený v obžalobe síce stal, avšak nenapĺňa znaky skutkovej podstaty trestného činu. Nenaplnenie znakov skutkovej podstaty trestného činu môže spočívať v tom, že chýbajú objektívne alebo subjektívne znaky. Ak by bol dôvodom oslobodenia žalobcu spod obžaloby zánik trestnosti činu, jednalo by sa o dôvod v zmysle § 226 písm. e/ zákona č. 141/1961 Zb. Z uvedeného je však zrejmé, že predmetné dôvody sa netýkajú trestnej zodpovednosti žalobcu, nakoľko jeho trestná zodpovednosť bola v konaní nesporná. Preto nie je možné subsumovať právny režim nepriznania náhrady škody v zmysle § 5 ods. 2 písm. b/ zákona č. 58/1969 Zb. na oslobodenie spod obžaloby z dôvodu podľa § 226 písm. b/ zákona č. 141/1961 Zb. Ak súd v trestnom konaní oslobodil žalobcu spod obžaloby a dôvodom tohto oslobodenia neboli skutočnosti uvedené v zákonom ustanovení § 5 ods. 2 písm. b/ zákona č. 58/1969 Zb., nemôže potom občianskoprávny súd svojvoľne vyhodnocovať dôvody oslobodenia spod obžaloby tak, že žalobca nebol trestne zodpovedný s ohľadom na priaznivejšiu právnu úpravu. Dovolací súd konštatoval, že napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu nerešpektuje ustanovenia § 1 a § 4, § 5 ods. 2 písm. b/ zákona č. 58/1969 Zb. a popiera už ustálenú judikatúru a súdnu prax v predmetnej veci (napríklad rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 4Cdo/177/2005, sp. zn. 4MCdo/15/2009, sp. zn. 4Cdo/183/2009, sp. zn. 3Cdo/398/2012, sp. zn. 5Cdo/28/2014, sp. zn. 7Cdo/262/2015). Uvedené zistenia zakladajúce arbitrárnosť a zjavnú neodôvodnenosť napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu preto viedli dovolací súd k záveru, že napadnutým rozhodnutím odvolacieho súdu bolo porušené právo dovolateľa v zmysle ustanovenia § 237 písm. f/ O.s.p. Preto rozsudok odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

8. Vec bola opätovne predložená Krajskému súdu v Prešove na prejednanie podaného odvolania proti rozsudku súdu prvej inštancie. Krajský súd v Prešove je funkčne príslušný na rozhodnutie o podanom odvolaní aj v zmysle ust. § 34 zák. č. 160/2015 Z.z. - ďalej Civilný sporový poriadok - CSP, ktorý je účinný od 1.7.2016.

9. Podľa § 470 ods. 1 CSP, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti.

10. Podľa § 470 ods. 2 veta prvá CSP právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona zostávajú zachované.

11. Podľa citovaných ustanovení § 470 ods. 1, 2 O.s.p., ktoré sú intertemporálnymi ustanoveniami, prijatými v súvislosti s nadobudnutím účinnosti Civilného sporového poriadku, treba aplikovať uvedenú normu aktuálne aj na konania, ktoré začali pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti. Každopádne však treba procesné účinky realizovaných úkonov pred dňom účinnosti zákona posudzovať aj v súvislosti s právnou úpravou, ktorá platila v čase ich realizácie. Uvedené má význam aj z pohľadu aplikácie tých ustanovení O.s.p., ktoré aplikoval súd prvej inštancie v súvislosti s realizáciou dokazovania i s prijatými skutkovými závermi, ktoré boli realizované po pravidlách kontradiktórneho procesu daných aplikáciou ust. § 120 ods. 1, 4 i § 153 ods. 1 O.s.p.

12. Krajský súd pred meritórnym rozhodnutím vo veci vyzval žalovanú, s poukazom na závery vyplývajúce z uznesenia dovolacieho súdu a v ňom zdôrazňovanú záväznosť právneho názoru vysloveného dovolacím súdom pre súdy nižšieho stupňa s odkazom na ustanovenie § 243d ods. 1 O.s.p. (teraz § 455 CSP), aby v lehote 10 dní odvolaciemu súdu písomne oznámila, či na podanom odvolaní proti rozsudku súdu prvej inštancie trvá, alternatívne, aby uviedla skutočnosti, na ktoré by mal odvolací súd brať zreteľ (pri viazanosti dôvodmi ňou podaného odvolania) pri prejednaní podaného odvolania aj pri viazanosti právnym názorom dovolacieho súdu tak, že môžu pre odvolateľa prívodiť priaznivejšie rozhodnutie vo veci.

13. 11. Žalovaná vo vyjadrení zo dňa 20.9.2016 uviedla, že na svojom odvolaní proti rozsudku Okresného súdu prešov zo dňa 8.3.2013 č.k. 10C/397/2012-36 a tam uvádzaných odvolacích dôvodoch, ako aj na ich zdôvodnení, v celom rozsahu trvá. Na rozdiel od dovolacieho súdu považuje rozsudok odvolacieho súdu zo dňa 23.1.2014 č.k. 14Co/53/2013-71 o zamietnutí žaloby za vecne správny, súladný so zákonom č. 58/1969 Zb., ako i s judikatúrou vzťahujúcou sa k prejednávanej veci. Dovolací súd v uznesení sp. zn. 1Cdo/162/2014 odmietol právny názor odvolacieho súdu, že žalobcovi nevzniklo právo na náhradu škody z dôvodu, že pre zmenu zákona nastal v priebehu trestného stíhania nebol za svoj čin trestne zodpovedný, ako nesprávny a arbitrárny. Zmenu právnej úpravy nemožno podľa dovolacieho súdu považovať za dôvod zániku trestnej zodpovednosti, pričom za okolnosti, pre ktoré nevzniká nárok na náhradu škody spôsobenej trestným stíhaním považuje výlučne len oslobodenie spod obžaloby z dôvodov uvedených v ustanovení § 5 ods. 2 písm. b/ zák. č. 58/1969 Zb., teda nedostatok trestnej zodpovednosti, udelenie amnestie, alebo amnestiu. Takýto reštriktívny výklad dovolacieho súdu však podľa názoru žalovanej neobstojí. V tejto súvislosti poukázala na odôvodnenie uznesenia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4MCdo/15/2004, časť ktorého doslovne vo vyjadrení citovala. V ďalšej časti vyjadrenia opätovne, v zhode s podaným odvolaním, poukázala na rozsudok Krajského súdu v Bratislave zo dňa 22.5.2010 č.k. 8Co/251/2010-103, ktorým tento potvrdil rozsudok Okresného súdu Bratislava I zo dňa 27.10.2010 č.k. 9C/66/2008-75, zamietajúci žalobu o náhradu škody spôsobenej uznesením o vznesení obvinenia. Toto rozhodnutie bolo napadnuté ústavnou sťažnosťou podľa čl. 127 ods. 1 Ústavy SR, ktorú Ústavný súd SR uznesením zo dňa 7.11.2012 sp. zn. I.ÚS 548/2012-13 ako zjavne neopodstatnenú odmietol. Žalovaná zastáva názor, že závery odvolacieho súdu nie sú v rozpore so žiadnym ustanovením zákona č. 58/1969 Zb., ako ani ustálenou judikatúrou, na ktorú v zrušujúcom uznesení poukázal dovolací súd, ale naopak, túto zohľadňuje v celom rozsahu, teda nielen podmienky za ktorých nárok na náhradu škody vznikne, ale i okolnosti, za ktorých k vzniku nároku nedochádza. V ďalšom žalovaná v celom rozsahu zotrvala na odvolacích dôvodoch a ich zdôvodnení vymedzenom v odvolaní zo dňa 17.4.2013.

14. Žalobca vo svojom podaní zo dňa 3.10.2016 k vyjadreniu žalovanej poukázal na odôvodnenie trestného rozsudku, z ktorého vyplýva, že dôvodom na oslobodenie obžalovaného spod obžaloby bola nielen zmena zákona, ale aj skutočnosť, že podľa vtedy platnej úpravy nenaplnil znaky špeciálneho subjektu t.j. osoby, ktorá sa mohla dopustiť žalovaného trestného činu. Aj z tohto dôvodu nebol skutok trestným činom, a preto aj uznesenie o vznesení obvinenia bolo nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci. Rozhodujúcim meradlom opodstatnenosti začatia trestného stíhania je neskorší výsledok trestného konania. Ak bol žalobca v trestnom konaní oslobodený spod obžaloby, tým vznikol jeden z predpokladov zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím. Zákonnosť rozhodnutia nie je možné riešiť v konaní o náhrade škody ako predbežnú otázku. Žalobca odmieta

záver, že právny názor dovolacieho súdu nie je záväzný. Dovolací súd v odôvodnení rozhodnutia konštatoval, v čom rozhodnutie odvolacieho súdu nerešpektovalo ustanovenie zákona č. 58/1969 Zb. a tiež poprelo ustálenú judikatúru. Aj s poukazom na uvedené je právny názor dovolacieho súdu záväzný aj v posudzovanej veci.

15. Krajský súd v Prešove ako súd odvolací (§ 34 CSP), viazaný právnym názorom dovolacieho súdu (§ 455 CSP), opätovne preskúmal napadnutý rozsudok bez toho, aby nariadil odvolacie pojednávanie a na tomto pojednávaní zopakoval, či doplnil dokazovanie vykonané súdom prvého stupňa. Právnym dôsledkom takéhoto postupu odvolacieho súdu je jeho viazanosť skutkovým stavom zisteným súdom prvej inštancie (§ 382, § 385 CSP).

16. Pri preskúmaní napadnutého rozsudku bol odvolací súd viazaný dôvodmi podaného odvolania do tej miery, že nebol oprávnený tento rozsudok preskúmať z iných dôvodov, než ktoré boli výslovne uvedené v podanom odvolaní. Výnimkou by mohli byť len vady, ktoré sa týkajú procesných podmienok, aj keď neboli v odvolacích dôvodoch uplatnené. Pretože rozsudok vo veci samej musí byť verejne vyhlásený, odvolací súd uverejnil v zákonom stanovenej lehote termín verejného vyhlásenia rozsudku na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke súdov SR (§ 378 ods. 2, § 219 ods. 1, 3 CSP).

17. Po takomto prieskume napadnutého rozhodnutia dospel odvolací súd k záveru, že uplatnené odvolacie dôvody nie sú spôsobilé privodiť zmenu či zrušenie napadnutého rozsudku. Rozhodnutie súdu prvej inštancie je vecne správne. Prvoinštančný súd pre účely rozhodnutia o podanom návrhu vykonal potrebné dôkazy, z nich vyvodil správne skutkové závery a vec napokon aj správne právne posúdil. Jeho právne posúdenie zodpovedá právnemu názoru dovolacieho súdu vyslovenému v predmetnej veci uznesením 1Cdo/162/2014 zo dňa 30.6.2016. Súd nižšieho stupňa je právnym názorom dovolacieho súdu viazaný (ust. § 243d ods.1 O.s.p. - účinného v čase rozhodnutia dovolacieho súdu a tiež aktuálne účinného ust. § 455 CSP). Pri nezmenení skutkových zistení prijatých súdom prvej inštancie a v tej súvislosti viazanosti odvolacieho súdu skutkovým záverom súdu prvej inštancie, odvolací súd sa riadil právnym názorom dovolacieho súdu a konštatoval, že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza zo správne zisteného skutkového stavu, ktorý súd prvého stupňa aj správne posúdil. Rozsudok súdu prvej inštancie akceptuje závery z judikatúry, na ktorú odkázal vo svojom rozhodnutí dovolací súd.

18. Podľa § 1 ods. 1 zákona č. 58/1969 Zb. štát zodpovedá za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím, ktoré v občianskom súdnom konaní a v konaní pred štátnym notárstvom v správnom konaní ako aj v konaní pred súdom a ďalej v trestnom konaní, pokiaľ nejde o rozhodnutie o väzbe alebo treste, vydal štátny orgán alebo orgán štátnej organizácie, štát zodpovedá taktiež za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím orgánu spoločenskej organizácie vydaným pri plnení úloh štátneho orgánu, ktoré na túto organizáciu prešli.

19. Podľa § 1 ods. 2 citovaného zákona, zodpovednosti sa podľa odseku 1 nemožno zbaviť.

20. Podľa § 3 citovaného zákona, ak nejde o prípady hodné osobitného zreteľa, možno nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím priznať len vtedy, ak účastník využil možnosť podať proti nezákonnému rozhodnutiu odvolanie, rozklad, námietku, odpor alebo sťažnosť.

21. Podľa § 10 citovaného zákona, ak ústredný orgán neuspokojí nárok poškodeného do šiestich mesiacov odo dňa podania žiadosti, môže sa poškodený domáhať nároku alebo jeho neuspokojenej časti na súde.

22. Odvolací súd sa stotožňuje so súdom prvej inštancie, ak tento s odkazom na aplikáciu ust. 27 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z.z. zdôraznil, že zodpovednosť za škodu spôsobenú rozhodnutiami, ktoré boli vydané pred nadobudnutím účinnosti tohto zákona a za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom pred nadobudnutím účinnosti tohto zákona, sa spravuje doterajšími predpismi. Doterajším predpisom je teda zák. č. 58/1969 Zb. o zodpovednosti za škodu spôsobenú orgánom štátu alebo nesprávnym úradným postupom. Ak teda nezákonným rozhodnutím, od ktorého odvádza žalobca svoj nárok na náhradu škody proti štátu má byť uznesenie o začatí trestného stíhania a predovšetkým uznesenie o vznesení obvinenia proti žalobcovi realizované uznesením vyšetrovateľa OÚJP PZ Prešov Č.: X.-XXX/XX-XXXX zo 6.5.2003, ide tak každopádne o rozhodnutie, ktoré bolo vydané pred účinnosťou zák. č. 514/2003 Z.z.. Toto zodpovedá aj judikovaným záverom vyplývajúcim napr. z rozhodnutia NS SR 1Cdo/16/2005,

ktoré okrem iného zdôraznilo, že nároky na náhradu škody podľa zák. č. 58/1969 Zb. sú svojou povahou nárokmi občianskoprávnymi, ale predovšetkým pre toto rozhodnutie je určujúcim, že judikoval aj to, že prípady, ktoré nastali pred účinnosťou zák. č. 514/2003 Z.z. treba posudzovať podľa zák. č. 58/1969 Zb.

23. V prejednávanej veci z vykonaného dokazovania bolo preukázané, že žalobca bol rozsudkom Okresného súdu v Prešove zo dňa 24.3.2011 XT/XX/XX-XXX oslobodený spod obžaloby Okresnej prokuratúry v Prešove podľa § 226 písm. b) zák. č. 141/1961 Zb. v znení neskorších predpisov (Tr. poriadok účinný do 31. 12. 2005) z dôvodu, že skutok, pre ktorý bol obžalovaný podľa obžaloby stíhaný, nie je trestným činom. V súvislosti s právnym zastúpením vznikla žalobcovi škoda na majetku vo výške 1.565,36 eur, a to na zaplatených trovách obhajoby. Je nepochybne zrejmá príčinná súvislosť medzi nezákonným rozhodnutím, resp. oslobodením spod obžaloby a vyplatenými trovami obhajoby, čím boli splnené všetky podmienky pre priznanie náhrady škody na zaplatených nákladoch obhajoby. Všetky úkony obhajoby možno považovať za účelné a podmienené úkonmi orgánov činných v trestnom konaní, bez ktorých by tieto trovy neboli vznikli. Predmetné úkony boli vyúčtované a ich výška je v súlade s vyhláškou o odmenách a náhradách advokátov, účinnou v čase vyúčtovania a vzniku týchto trov. Zodpovednou osobou za škodu spôsobenú rozhodnutím orgánom štátu je Slovenská republika, v mene ktorej vystupuje príslušný ústredný orgán, teda Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky. Nárok bol uplatnený dôvodne aj čo do jeho rozsahu. Nemožno súhlasiť s odvolateľom, že by sa náhrada škody proti štátu vzniknutá znášaním nákladov obhajoby mala týkať len tých prípadov, v ktorých by malo ísť o nutnú obhajobu danú pravidlami trestného konania. Každý má právo na obhajobu (dať sa zastúpiť advokátom) v každej trestnej veci bez ohľadu na to, či ide o vec s povinnosťou mať obhajcu (viď aj čl. 47ods. 2 Ústavy SR).

24. Za danej situácie preto boli podľa názoru odvolacieho súdu splnené zákonné podmienky pre priznanie uplatnenej náhrady škody. Preto je rozhodnutie súdu prvej inštancie, ktorým priznal žalobcovi právo na náhradu škody voči žalovanej v sume 1.565,36 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 8,75 % ročne, vecne správne.

25. Uplatnené odvolacie dôvody sa nevenujú vyčísleniu výšky žalobcovi prizávaných trov tohto konania. Pretože žalobca bol v konaní úspešný, patrí mu aj nárok na náhradu trov konania (správne na ne aplikoval súd prvej inštancie ust. § 142 ods. 1 O.s.p.). Pri absencii konkrétnych odvolacích výhrad voči výške týchto trov nemal ani odvolací súd dôvod vo vzťahu ku výške náhrady tento výrok preskúmať.

26. Z týchto dôvodov odvolací súd podľa § 387 ods. 1 CSP rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil.

27. V odvolacom konaní bola žalovaná neúspešná. Žalobca uplatnil nárok na náhradu trov odvolacieho konania. Pri aplikácii ust. § 396 ods. 1, § 251, § 255 ods. 1 CSP je dôvodným záver o priznaní náhrady trov odvolacieho konania úspešnému žalobcovi v odvolacom konaní. Preto odvolací súd priznal žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania. O výške náhrady trov tohto odvolacieho konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí samostatným uznesením, ktoré vydá vyšší súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP).

28. Uvedené rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zák. č. 757/2004 Z.z. v znení neskorších predpisov).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh - § 428 CSP).